

TLAČOVÁ SPRÁVA
23. september 2026

Do kín prichádza pútavý dokumentárny portrét Život alebo film o Dušanovi Hanákovi

Dokumentárny film *Život alebo film* (2026) je meditatívnou reflexiou života a tvorby jednej z najvýznamnejších osobností slovenskej kinematografie – Dušana Hanáka. Približuje život a dielo umelca, ktorého filmy formovali podobu slovenskej kinematografie a prinášali autentický obraz spoločnosti. Film režisérovi Mareka Šulíka a Juraja Johanidesa vstupuje do slovenských kín 1. októbra 2026, pri tejto príležitosti bude v Kine Lumière inštalovaná aj výstava plagátov k všetkým Hanákovým celovečerným filmom.

Život alebo film je dokumentárny portrét režiséra Dušana Hanáka. V mozaike skladá obraz tvorcu, pre ktorého film nikdy nebol iba remeslom, ale spôsobom hľadania pravdy, slobody a ľudskosti. Vracia sa k dielam, ktoré formovali podobu našej kinematografie, k ľuďom a témam na okraji záujmu, aj k okamihu, keď sa Hanák rozhodol zachrániť svoj život pred ďalším filmom. Jemne, hravo a s humorom skúma jeho metódu zbierania fragmentov zo života a pýta sa, čo z jeho sveta zostáva naliehavé aj dnes. „Vnímam tento film ako prejav spoločného autorského cítenia,“ zhodnotil Dušan Hanák dokumentárny portrét Mareka Šulíka a Juraja Johanidesa o sebe. „Obaja režiséri vložili do neho veľa tvorivej energie. Život a film sú v mojom príbehu spojené nádoby. Usilujem sa, aby autentické motívy spĺývali s príbehom a fikciou, sú súčasťou mojej vnútornej témy. V jednej chvíli myslím na detail i na celok, mali by sa dopĺňať. (...) Myslím, že dokument *Život alebo film* je pohľadom do zákulisia, je to intímny protipól mojej filmárskej činnosti.“

Dušan Hanák je absolventom réžie hraného filmu na pražskej FAMU. Je považovaný za predstaviteľa československej novej vlny. Jeho dokumentárne filmy *Artisti* (1965), *Učenie* (1965) a *Výzva do ticha* (1965) boli ocenené na medzinárodných filmových festivaloch v Mannheime, Oberhausene a Montevideu. Po okupácii v roku 1968 sa dostali do trezoru jeho dokumenty *Prišiel k nám Old Shatterhand* (1966), *Omša* (1967) a *Deň radosti* (1972).

Vo viacerých hraných filmoch Dušana Hanáka je viditeľná skúsenosť dokumentaristu, ale aj jeho záujem o vnútorný život človeka. Na dlhé roky sa dostali do normalizačného trezoru jeho celovečerné filmy *322* (1969), ktorý získal Veľkú cenu na 19. MFF v Mannheime, dokument *Obrazy starého sveta* (1972), ocenený Cenou Asociácie filmových kritikov v Los Angeles za najlepší dokumentárny film, ktorý bol aj národnou nomináciou na Oscara v roku 1991, a tragikomédia *Ja milujem, ty miluješ* (1980) ocenená na Berlinale v roku 1989 Strieborným medveďom za najlepšiu réžiu. Hraný film *Ružové sny* (1976) bol ocenený na MFF v Teheráne, obnovenú premiéru mal v roku 2017 vo Francúzsku. Film *Tichá radosť* (1985) získal Veľkú cenu a Cenu za herecký výkon Magdy Vášáryovej na Medzinárodnom festivale autorských filmov v San Reme, aj Cenu československej filmovej kritiky. Po filme *Súkromné životy* (1990) nakrútil Hanák celovečerný dokumentárny film *Papierové hlavy* (1995), ktorý získal Golden Spire v súťaži Golden Gate Award na 40. MFF v San Franciscu a Run-up Prize na 6. MFF v Yamagate. Hanák je tiež držiteľom ceny Krištáľový glóbus za mimoriadny umelecký prínos svetovému filmu z MFF Karlove Vary 2008 a ceny za celoživotné dielo v rôznych krajinách.

Okrem svojej tvorivej činnosti Dušan Hanák pôsobil aj ako profesor na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. „Dušan Hanák ma päť rokov učil na VŠMU,“ vysvetľuje dôvod, pre ktorý sa rozhodol nakrúcať film o ňom dokumentarista a režisér Marek Šulík. „Filmovú tvorbu vnímal ako umelecký čin, čiže ako čosi zásadné a osobné, čomu venujeme svoj život. Na začiatku práce na filme ma teda zaujímali tie životné skúsenosti, ktoré formovali jeho hodnotový a estetický svet. Druhou, pre

mňa azda konštantne zaujímavou témou, je téma absurdnosti ľudskej existencie, starnutie, naša konečnosť a cesta, ako sa tomu postaviť.“

Režisér Juraj Johanides motiváciu nakrútiť film o Hanákovi zdôvodnil slovami: „*Dušan Hanák natočil svoj úspešný debut 322 na motívy poviedky môjho otca, spisovateľa Jána Johanidesa Potápača priťahujú pramene mora. Tento výnimočný film ma aj vďaka tejto skutočnosti neprestáva priťahovať. Možno aj vďaka tomuto faktu má Dušan Hanák voči mne dôveru a v minulosti pristúpil na spoluprácu na 'oral history' o jeho tvorbe pre Slovenský filmový ústav. V našich rozhovoroch som sa snažil dopátrať k 'prameňom' jeho rozmyšľania o tvorbe filmov. Tento rozhovor sám Dušan Hanák považoval za vydarený a dobrý základ pre dokumentárny film.*“

Na filme *Život alebo film* sa koprodukčne podieľal Slovenský filmový ústav (SFÚ). Dokument pracuje s množstvom archívnych filmových záberov, fotografií z filmov i z nakrúcania a vystupujú v ňom viacerí Hanákovi spolupracovníci, priatelia i filmoví teoretici. Súčasťou dokumentu je aj vzácna pasáž z Hanákovho trezorového filmu 322 (1969), ktorá bola z diela vystrihnutá a zachovala sa len na filmovej kópii uvedenej na 19. MFF v Mannheime, kde film získal Veľkú cenu poroty. „*S veľkou úctou a obdivom vnímam tvorbu 'renesančnej' osobnosti slovenskej kultúry – filmového režiséra, scenáristu, fotografa i hudobníka Dušana Hanáka, o ktorého dlhometrážne i krátke filmy sa stará Slovenský filmový ústav a ktoré kompletne zdigitalizované a zreštaurované aj sprístupňuje. Po dlhometrážnom dokumentárnom filme Roberta Šuláka Návraty k Obrazom starého sveta, na ktorom sa SFÚ tiež producentsky podieľal, je ďalším prirodzeným vyústením nášho záujmu aj spolupráca na projekte dokumentárneho filmu Život alebo film,*“ povedal generálny riaditeľ SFÚ Peter Dubecký o vstupe do koprodukcie tohto filmu. Producentkou filmu je Barbara Janišová Feglová zo spoločnosti HITCHHIKER Cinema. Koproducentmi sú STVR – Slovenská televízia a rozhlas a spoločnosť filmotras. Film podporil Audiovizuálny fond a distribútorom je Asociácia slovenských filmových klubov.

Film mal svetovú premiéru na nedávnom 21. ročníku Medzinárodného filmového festivalu Cinematik v Piešťanoch. Jeho slávnostná premiéra v Bratislave sa uskutoční za účasti Dušana Hanáka a tvorcov filmu v Kine Lumière v utorok 29. septembra, dva dni pred vstupom filmu do kinodistribúcie. Pri tejto príležitosti bude v Kine Lumière inštalovaná aj výstava plagátov k všetkým celovečerným filmom Dušana Hanáka, ktoré vznikli pri príležitosti ich distribúcie na Slovensku, v zahraničí (Japonsko, Poľsko, Nemecko) alebo v súvislosti s ich uvedením na medzinárodných festivaloch. S obdobím nakrúcania dokumentu je spojený aj Hanákov autorský zvukový album *Divoké kone nádeje*.

[Projekcia filmu Život alebo film v Kine Lumière](#)
[PRESSKIT](#) / [TRAILER](#) / [FOTOGRAFIE V TLAČOVEJ KVALITE](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk